

Άριθμός 237

Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΝΟΜΟΣ (ΚΕΦ. 2)
(όπως τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα)
ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

(Κανονισμοί με βάση το άρθρο 24(1)(β) και (ιβ))

Το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, ασκώντας τις εξουσίες που του δίνουν οι παράγραφοι (β) και (ιβ) του εδαφίου (1) του άρθρου 24 του περί Δικηγόρων Νόμου, εδίδει, με την έγκαιση της πλειοψηφίας της Γενικής Συνέλευσης των Δικηγόρων, τους ακόλουθους νέους Κανονισμούς.

Κεφ. 2.
42 του 1961
20 του 1963
46 του 1970
40 του 1975
55 του 1978
71 του 1981
92 του 1983
98 του 1984
17 του 1985
52 του 1985
9 του 1989
175 του 1991
212 του 1991
9(I) του 1993
56(I) του 1993
76(I) του 1995
3(I) του 1996
79(I) του 2000
31(I) του 2001.

Συνοπτικός τίτλος.
1. Οι παρόντες Κανονισμοί θα αναφέρονται ως οι περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμοί του 2002.

Εφημερία.
2. Στους παρόντες Κανονισμούς, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια, όλοι οι όροι έχουν την έννοια που αποδίδεται σ' αυτούς από τον περί Δικηγόρων Νόμο.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Πεδίον Εφαρμογής.
3. Οι παρόντες Κανονισμοί θα έχουν εφαρμογή σε όλους τους δικηγόρους και στους ασκούμενους δικηγόρους, στο βαθμό και στην έκταση που αυτοί τυγχάνουν εφαρμογής.

Απαραίτητη συμπεριφορά.
4. Ο δικηγόρος οφείλει να έχει πάντοτε υπόψη ότι υπηρετεί τη δικαιοσύνη και συνεργάζεται στην απονομή της. Η βάση του επαγγελματικού αυτού καθήκοντος είναι η υπεράσπιση των δικαιωμάτων του πελάτη του στο μέτρο της ικανότητάς του, χωρίς φόβο και σε αυστηρή συμμόρφωση με την ισχύουσα περί Δικηγόρων νομοθεσία και τον ημικό νόμο.

Τίτλος της τιμής του επαγγέλματος.
5. Ο δικηγόρος οφείλει πάντοτε να τηρεί την τιμή και την αξιοπρέπεια του δικηγορικού επαγγέλματος, έχοντας υπόψη ότι αυτό αποτελεί λειτουργημα που διαμορφώθηκε με σκοπό να ανταποκριθεί στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του πολίτη.

Προσήλωση στις βασικές αρχές του επαγγέλματος.
6. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση προσήλωσης στις βασικές αρχές του δικηγορικού επαγγέλματος, που περιλαμβάνουν την εξυπηρέτηση της αλήθειας και του δικαίου με ανεξαρτησία, ελευθερία και αξιοπρέπεια.

7. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να ανταποκρίνεται στο ρόλο και στην αποτολή του η οποία του δημιουργεί καθήκοντα και πολλαπλές υποχρεώσεις απέναντι—
 Καθίκρων προς τα Δικαστήρια, πελάτη κ.τ.λ.

- (i) Στα Δικαστήρια·
- (ii) στον πελάτη·
- (iii) στις αρχές ενώπιον των οποίων ο δικηγόρος παφίσταται ή εκπροσωπεί τον πελάτη του·
- (iv) στο επάγγελμα και κάθε συνάδελφο ξεχωριστά·
- (v) στο κοινό, για το οποίο ένα ελεύθερο και ανεξάρτητο επάγγελμα, που συνδέεται με το σεβασμό των κανόνων που αυτό το ίδιο έχει θέσει, αποτελεί ένα ουσιαστικό μέσο διαφύλαξης των δικαιωμάτων του ανθρώπου απέναντι στο Κράτος και στις άλλες αρχές·
- (vi) στον τοπικό δικηγορικό σύλλογο στην επαρχία του οποίου είναι εγγεγραμμένος και στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο.

8. Ο κάθε δικηγόρος έχει υποχρέωση αυστηρής τήρησης των κανόνων δεοντολογίας, οι οποίοι προορίζονται να εγγυηθούν και διασφαλίσουν τη δέουσα άσκηση του λειτουργήματός του που αναγνωρίζεται ως αναγκαία και απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία κάθε ανθρώπινης κοινωνίας.
 Υποχρέωση αυστηρής τήρησης των Κανόνων δεοντολογίας.

9. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση τήρησης της εκάστοτε ισχύουντας νομοθεσίας.
 Υποχρέωση τήρησης της ισχύουντας νομοθεσίας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

10. Ο δικηγόρος οφείλει πάντοτε να ενεργεί με απόλυτη ανεξαρτησία, απαλλαγμένη από κάθε μορφής εξάρτηση, ή πίεση, κυρίως αυτή που προέρχεται από δικά του συμφέροντα ή από εξωτερικές επιδράσεις, για την εκτέλεση των οποιωνδήποτε καθηκόντων του ανατίθενται. Η ανεξαρτησία στην άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης στη σχέση του προς τον πελάτη και έναντι της Δικαιοσύνης. Ο δικηγόρος πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με τους κανόνες δεοντολογίας και της επαγγελματικής ηθικής και δεν πρέπει να δίνει συμβουλή για εναρέσκεια του πελάτη του ή ως αποτέλεσμα εξωτερικής πίεσης.

11. Ο δικηγόρος οφείλει να ενεργεί πάντοτε έχοντας υπόψη ότι οι σχέσεις εμπιστοσύνης δεν μπορούν να υφίστανται αν υπάρχει αμφιβολία σε σχέση με την εντιμότητα, την τιμότητα, την ευθύτητα ή την ειλικρίνεια του δικηγόρου. Ο δικηγόρος οφείλει να ενεργεί πάντοτε με βάση τις εν λόγω παραδοσιακές αρετές οι οποίες καθίστανται επαγγελματική υποχρέωση και καθήκον του.
 Εμπιστοσύνη και ηθική ακεραιότητα.

12. Ο δικηγόρος οφείλει να συμμορφώνεται πάντοτε με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και των Επιτροπών των Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων.
 Συμμορφωση με αποφάσεις Συμβουλίου Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων.

13.—(1) Το επαγγελματικό απόρρητο του δικηγόρου αναγνωρίζεται ως θεμελιώδες και πρωταρχικό δικαίωμα και υποχρέωσή του και πρέπει να τυγχάνει της προστασίας του Δικαστηρίου και οποιασδήποτε κρατικής ή δημόσιας αρχής.
 Επαγγελματικό απόρρητο.

(2) Ο δικηγόρος είναι θεματοφύλακας των εμπιστευτικών πληροφοριών και στοιχείων που του εμπιστεύεται ο πελάτης του. Η διασφάλιση του αποδογήτου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία εμπιστοσύνης από τον πελάτη στο δικηγόρο.

(3) Ο δικηγόρος οφείλει να σέβεται, χωρίς χρονικό περιορισμό, το απόδογητο κάθε εμπιστευτικής πληροφορίας ή στοιχείου του οποίου έλαβε γνώση μέσα στο πλαίσιο της επαγγελματικής δραστηριότητάς του.

(4) Ο δικηγόρος φροντίζει για την τήρηση του επαγγελματικού αποδογήτου από τα μέλη του προσωπικού του και από κάθε άτομο που συνεργάζεται μαζί του στα πλαίσια της επαγγελματικής δραστηριότητάς του. Νοείται ότι όταν οι δικηγόροι ασκούν δικηγορία υπό μορφή δικηγορικού οίκου (ομάδας/ένωσης/συνεταιρισμού) οι Κανονισμοί περί επαγγελματικού αποδογήτου εφαρμόζονται στο σύνολο της ομάδας και σε όλα τα μέλη της.

(5) Σε περίπτωση που δικηγόρος θα είναι μάρτυρας σε υπόθεση, οφείλει να μην εμφανιστεί πλέον και ως δικηγόρος, ως μάρτυρας δε οφείλει να εμφανιστεί στο Δικαστήριο με πλήρη ανεξαρτησία γνώμης και δύναται να αρνηθεί να απαντήσει σε οποιαδήποτε ερώτηση η οποία δυνατό να κατατείνει να τον οδηγήσει σε αποκάλυψη ή παραβίαση του επαγγελματικού αποδογήτου.

(6) Το καθήκον της τηρήσεως του επαγγελματικού αποδογήτου περιλαμβάνει προστασία εμπιστευθέντων αποδογήτων από τρίτα πρόσωπα λόγω του επαγγέλματός του, επίσης δε των εμπιστευθέντων αποδογήτων συνεπεία συνομιλιών οι οποίες ήσαν αναγκαίες για να επιτευχθεί συμφωνία η οποία κατόπιν δεν επραγματοποιήθη. Το απόδογητο περιλαμβάνει επίσης τα εμπιστευθέντα από άλλο συνάδελφό του. Ο δικηγόρος δε δύναται να αποδεχθεί άλλη υπόθεση χωρίς τη συγκατάθεση του πελάτη του όταν η υπόθεση αυτή θίγει ζήτημα αναφορικώς προς το οποίο ο πελάτης του προέβει σε αποκαλύψεις στο δικηγόρο κατά τη διάρκεια παροχής επαγγελματικών υπηρεσιών από τον ίδιο:

Νοείται ότι ο δικηγόρος δεν αποκλείεται από του να αποδεχθεί υπόθεση, εκτός εάν εντίμως και ευλόγως πιστεύει ότι θα ευρίσκετο σε αμηχανία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του λόγω της επιδειχθείσης εμπιστοσύνης από άλλο πελάτη προς τον οποίο είχε προηγουμένως παράσχει συμβουλή σε σχέση προς το αυτό ζήτημα.

(7) Εάν ο πελάτης ήθελε διατυπώσει κατηγορία κατά του δικηγόρου του, ή ο δικηγόρος αντιμετωπίζει ποινική ή πειθαρχική υπόθεση, τότε αυτός δικαιούται όπως αποκαλύψει οποιεσδήποτε εμπιστευθέσεις πληροφορίες αναφορικά με την κατηγορία ή την υπόθεση, έστω και εάν αποκαλύπτονται με αυτό τον τρόπο εμπιστευθέντα σε αυτόν από τον πελάτη του.

14. Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου στο εξωτερικό, αυτός οφείλει να σέβεται τους Κανόνες Δεοντολογίας του Κράτους στο οποίο ασκεί την επαγγελματική δραστηριότητά του.

Υποχρέωση
δικηγόρων
που ασκούν
επαγγελματική
δραστηριότητα
σε άλλο
Κράτος να
σέβονται
τους Κανόνες
Δεοντολογίας
του Κράτους
εκείνουν.

15. Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται ή χορηγείται άδεια σε δικηγόρο του εξωτερικού να ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα στην Κύπρο, οφείλει να σέβεται τους παρόντες Κανονισμούς Δεοντολογίας και υπόκειται σε πειθαρχική δίωξη σε περίπτωση παραβίασής τους.

Υποχρέωση δικηγόρων του εξωτερικού που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα στην Κύπρο να σέβονται τους παρόντες Κανονισμούς.

16. Υπό την επιφύλαξη των κανόνων δικαιίου και των κανόνων δεοντολογίας ο δικηγόρος έχει την υποχρέωση να υπερασπίζεται πάντα με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα του πελάτη του, ακόμη και σε σχέση με τα προσωπικά του συμφέροντα, αυτά του συναδέλφου του ή γενικότερα αυτά του επαγγέλματος.

Το συμφέρον του πελάτη.

17.—(1) Επιτρέπεται σε δικηγόρο η θεμιτή ανάπτυξη της επαγγελματικής του εργασίας στην Κύπρο και η προώθηση των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων στην Κύπρο και σε χώρες του εξωτερικού με τρόπο και σε έκταση που να συνάδει με τους παρόντες Κανονισμούς, τα υψηλά επίπεδα συμπεριφοράς του δικηγορικού επαγγέλματος, καθώς και τους Νόμους και τους κανονισμούς δικηγορικής δεοντολογίας της χώρας όπου προτίθεται ο δικηγόρος να αναπτύξει τις εν λόγω δραστηριότητές του.

Άγρα πελατών.

(2) Ο δικηγόρος οφείλει να μη διενεργεί ή επιτρέπει, αμέσως ή εμμέσως, να διενεργείται οποιαδήποτε άγρα οποιωνδήποτε πελατών.

(3) Ο δικηγόρος οφείλει να μη χρησιμοποιεί, ή επιτρέπει σε οποιοδήποτε πρόσωπο να χρησιμοποιεί, αμέσως ή εμμέσως, οποιουνδήποτε πράκτορες ή μεσίτες προς το σκοπό επηρεασμού και ανάθεσης στο Γραφείο του οποιωνδήποτε υποθέσεων ή να αμείβει καθ' οινοδήποτε τρόπο γενικά οποιαδήποτε πρόσωπα για να επηρεάσουν οποιοδήποτε πρόσωπο όπως ζητήσει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του.

18.—(1) Για να είναι σε θέση ο δικηγόρος να ασκήσει το λειτούργημά του με ασυρβίβαστα, την απαραίτητη ανεξαρτησία και με τρόπο σύμφωνο με την υποχρέωσή του να συμμετέχει στην απονομή της Δικαιοσύνης η άσκηση επαγγελμάτων ή δραστηριοτήτων που είναι ασυμβίβαστη με το επάγγελμα του δικηγόρου απαγορεύεται.

(2) Με την επιφύλαξη της γενικότητας της παραγράφου (1) ο δικηγόρος οφείλει ειδικά να μη συμμετέχει ενεργά στη διεξαγωγή οποιασδήποτε εμπορικής ή άλλης οικονομικής φύσης επιχείρησης ή να είναι ενεργό μέλος οποιασδήποτε εμπορικής ή άλλης οικονομικής φύσης επιχείρησης:

Νοείται ότι η διαχείριση της ιδιοκτησίας ή περιουσίας του ή της οικογένειας του δε θεωρείται ενεργός συμμετοχή σε οποιαδήποτε εμπορικής ή άλλης οικονομικής φύσης επιχείρηση:

Νοείται περαιτέρω ότι δικηγόρος δύναται να είναι μέλος διοικητικού συμβουλίου ή γραμματέας (όχι όμως υπάλληλος) οίκου ή εταιρείας, αλλά όχι Διευθύνων Σύμβουλός της.

(3) Για σκοπούς του παρόντος Κανονισμού, οίκος, ομάδα, ένωση, συνεταιρισμός ή νομικό πρόσωπο (ελεγχόμενο από δικηγόρους) που παρέχει συμβουλευτικές ή άλλες υπηρεσίες υποβοηθητικές, συναφείς επάλληλες ή συμπληρωματικές των υπηρεσιών που παρέχει ή δύναται να παρέχει ο δικηγόρος προσωπικά ή ως εμπιστευματοδόχος, δεν αποτελεί εμπορική ή άλλη οικονομικής φύσης επιχείρηση.

19.—(1) Επιτρέπεται η θεμιτή διαφήμιση, δημοσιότητα και προώθηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του δικηγόρου ή δικηγορικού οίκου στην

Κύπρο και το εξωτερικό στο μέτρο και βαθμό που καθορίζεται στους παρόντες Κανονισμούς και με τρόπο που να συνάδει με το κύρος και την αξιοπρέπεια του επαγγέλματος.

(2) Οποιαδήποτε διαφήμιση ή δημοσιότητα δικηγόρου ή δικηγορικού οίκου δεν πρέπει—

- (α) Να είναι ανακριβής, αναληθής, παραπλανητική, ή να δίδει την εντύπωση της αυτοεξύμνησης·
- (β) να περιέχει αναφορά σε ποσοστά ή πίνακες επιτυχίας του δικηγόρου σε δικαστηριακές ή άλλες υποθέσεις·
- (γ) να περιλαμβάνει αναφορές ή συγκρίσεις με άλλους δικηγόρους ή δικηγορικούς οίκους σ' ότι αφορά την ποιότητα των υπηρεσιών, ή την ποσότητα επαγγελματικής εργασίας, ή την αμοιβή σε ωριαία βάση ή άλλη μέθοδο χρέωσης·
- (δ) να θίγει, να μειώνει, να υποτιμά, να δυσφημίζει ή να επικρίνει, άμεσα ή έμμεσα, οποιοδήποτε άλλο δικηγόρο ή δικηγορικό οίκο·
- (ε) να περιέχει ονόματα πελατών χωρίς την έγγραφη συγκατάθεσή τους·
- (στ) να είναι τόσο συχνή ή επαναλαμβανόμενη, ή τέτοιου μεγέθους ώστε να ξεφεύγει του μέτρου και της λογικής που υποδεικνύουν οι παραδόσεις του επαγγέλματος·
- (ζ) να περιέχει δηλώσεις για ειδίκευση του δικηγόρου ή δικηγορικού οίκου σε συγκεκριμένους τομείς της επαγγελματικής δραστηριότητας·
- (η) να γίνεται στις εφημερίδες ή περιοδικά, φανταστικά, ζωγραφικά, ημερησίως, την τηλεόραση·
- (θ) να περιέχεται σε αφίσες ή να τοποθετείται σε διαφημιστικές πινακίδες.

(3) Ο δικηγόρος οφείλει να μη δίνει συνέντευξη καταχρηστική στον τύπο ή γενικά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή να προκαλεί ή να επιτρέπει τη δημοσίευση στοιχείων ή πληροφοριών σε σχέση με οποιαδήποτε εκκρεμούσα υπόθεση ενώπιον του Δικαστηρίου ή σε οποιαδήποτε υπόθεση.

(4) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας της παραγράφου (1) πιο πάνω, επιτρέπεται σε δικηγόρο ή δικηγορικό οίκο—

- (α) Η δημοσίευση και κυκλοφορία φυλλαδίων (brochures) ή επαγγελματικών προφίλ, νοούμενου ότι ο δικηγόρος μπορεί να τεκμηριώσει, αν χρειαστεί, την ορθότητα των στοιχείων που περιέχονται σ' αυτά·
- (β) η εγγραφή ή καταχώριση αγγελίας σε τηλεφωνικούς ή άλλους καταλόγους επικοινωνίας, σε τοπικά, εθνικά ή διεθνή ευρετήρια δικηγόρων ή άλλων επαγγελμάτων συναφών με τη συμβουλευτική δικηγορία ή άλλα ευρετήρια που εκδίδονται στον τομέα των υπηρεσιών·
- (γ) η παροχή πληροφοριών για τις συγκεκριμένες επαγγελματικές δραστηριότητες του δικηγόρου ή του δικηγορικού οίκου·
- (δ) η δημιουργία και παρουσίαση επαγγελματικής ιστοσελίδας που να φέρει το όνομα του δικηγόρου ή του δικηγορικού οίκου.

(5) Συνιστά υποχρέωση και καθήκον του δικηγόρου να διαβεβαιώνεται και διασφαλίζει ότι όλες οι δημοσιεύσεις σε σχέση με τον ίδιο ή τις προσφερόμενες υπηρεσίες του, συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του Νόμου και των παρόντων Κανονισμών. Όταν ο δικηγόρος πληροφορηθεί ή διαπιστώνει ότι οποιαδήποτε δημοσίευση σε σχέση με τον ίδιο ή τις υπηρεσίες του δε συνάδει

με τις πρόνοιες του Νόμου ή των παρόντων Κανονισμών οφείλει αμέσως να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα και να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια για διόρθωση ή απόσυρση της δημοσίευσης.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

20.—(1) Ο δικηγόρος δεν ενεργεί παρά μόνο αφού πάρει εντολή από τον πελάτη του, εκτός εάν ένας άλλος δικηγόρος που εκπροσωπεί τον πελάτη, ή αρμόδια αρχή του αναθέσουν εντολή.
Έναρξη και
τερματισμός
της σχέσης με
τον πελάτη.

(2) Ο δικηγόρος συμβουλεύει και υπερασπίζεται τον πελάτη του σε εύλογο χρόνο, ευσυνείδητα και με επιμέλεια. Αναλαμβάνει προσωπικά την ευθύνη της εντολής που του έχει εμπιστευθεί και ενημερώνει τον πελάτη του για την εξέλιξη της υπόθεσης που έχει αναλάβει.

(3) Ο δικηγόρος δε δέχεται να αναλάβει υπόθεση αν γνωρίζει ή όφειλε να γνωρίζει ότι δεν έχει την απαραίτητη ικανότητα να τη χειριστεί εκτός αν συνεργαστεί με άλλο δικηγόρο που έχει αυτή την ικανότητα. Στην τελευταία περίπτωση αυτό γίνεται μόνο με την έγγραφη συγκατάθεση του πελάτη.

(4) Ο δικηγόρος δεν μπορεί να δεχτεί μία υπόθεση αν δεν μπορεί να ασχοληθεί με αυτή σε εύλογο χρόνο λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπόθεσης και των άλλων υποχρεώσεων του.

(5) Ο δικηγόρος που ασκεί το δικαίωμά του να μην ασχοληθεί περαιτέρω με μία υπόθεση πρέπει να παρέχει εύλογο χρόνο στον πελάτη του για να εξασφαλίσει βοήθεια εγκαίρως από άλλο συνάδελφο για να αποφευχθεί τυχόν ζημιά ή βλάβη που θα υφίστατο ο πελάτης.

21.—(1) Ο δικηγόρος οφείλει να μην ενεργεί ως σύμβουλος ή εκπρόσωπος ή δικηγόρος περισσότερων του ενός πελατών στην ίδια υπόθεση, εφόσον υπάρχει σύγκρουση των συμφερόντων αυτών των πελατών ή σοβαρός κίνδυνος για τέτοια σύγκρουση.
Σύγκρουση
συμφερόντων.

(2) Ο δικηγόρος οφείλει να απέχει από το να ασχολείται με τις υποθέσεις όλων των ενδιαφερόμενων πελατών, εφόσον αναφύεται σύγκρουση συμφερόντων, εφόσον υπάρχει κίνδυνος να παραβιασθεί το επαγγελματικό απόρρητο ή εφόσον υπάρχει κίνδυνος να πληρεί η ανεξαρτησία του.

(3) Ο δικηγόρος δεν μπορεί να αναλάβει την υπόθεση νέου πελάτη αν υπάρχει κίνδυνος να παραβιασθεί το απόρρητο των πληροφοριών που του εμπιστεύτηκε ένας παλιός πελάτης.

22. Όταν οι δικηγόροι ασκούν δικηγορία υπό μορφή δικηγορικού οίκου, συνεταιρισμού, οι παρόντες Κανονισμοί εφαρμόζονται στο σύνολο και σε όλα τα μέλη της.
Υποχρέωση
εφαρμογής των
παρόντων
Κανονισμών
και από
δικηγορικούς
οίκους.

23.—(1) Ο δικηγόρος οφείλει να μη διαβεβαιεί ποτέ τον πελάτη του ότι η υπόθεσή του θα επιτύχει αλλά οφείλει να δίδει μόνο τη γνώμη του περί του βασίμου ή μη της υποθέσεως.
Υποχρέωση
δικηγόρου για
օρθη συμβούλη
του πελάτη του
σε σχέση με την
υπόθεσή του.

(2) Ο δικηγόρος οφείλει να συμβουλεύει τον πελάτη του όπως συμβιβάζει την υπόθεσή του εάν ο συμβιβασμός είναι κατά τη γνώμη του δίκαιος και εύλογος.

24. Αποτελεί καθήκον του δικηγόρου, στο στάδιο ανάθεσης της υπόθεσης, όπως αποκαλύψει στον πελάτη του όποιοδήποτε συμφέρον έχει στην επίδικη διαφορά ή οποιαδήποτε σχέση την οποίαν έχει προς τους διαδίκους, και να δηλώσει εάν υπόκειται σε επιρροή αντικειμένη προς τα συμφέροντα του πελάτη.
Υποχρέωση για
αποκάλυψη
στον πελάτη
συμμόρφωσης
η σχέσης του
δικηγόρου με
την υπόθεση.

του του, και νοούμενου ότι ο πελάτης επιθυμεί να εξασφαλίσει τις υπηρεσίες του, τούτο μπορεί να γίνει κατόπιν πλήρους αποκαλύψεως όλων των ουσιώδων γεγονότων.

Δινατότητα δικηγόρου να αποσυρθεί από υπόθεση.

25. Οταν ο δικηγόρος αναλαμβάνει υπόθεση, δε δύναται να αποσυρθεί, εκτός λόγω του ότι εμεσολάβησε εύλογη αιτία επιχρεώσουσα την καλή φήμη του, την αξιοπρέπειά του ή τη συνείδησή του ή εάν εμεσολάβησε παραβίαση από τον πελάτη του οποιασδήποτε ηθικής ή υλικής υποχρέωσης προς αυτόν ή διαφωνίας ως προς το χειρισμό της υπόθεσης, ή λόγω οποιασδήποτε άλλης εύλογης αιτίας.

Καθορισμός αμοιβής.

26.—(1) Όταν δεν υφίσταται συμφωνία ή πρόνοια για τον καθορισμό της αμοιβής του δικηγόρου, ο δικηγόρος οφείλει να καθοδηγείται από τα πιο κάτω κριτήρια:

- (α) Το χρόνο που αναλώθηκε για τη διεκπεραίωση της εργασίας, το επιτευχθέν αποτέλεσμα και τη σοβαρότητά του,
- (β) τη σοβαρότητα των υπηρεσιών του, και το κατεπείγον του θέματος,
- (γ) το ποσό το οποίο συνεπάγεται η διαφορά,
- (δ) την πρωτοτυπία ή τη δυσκολία των νομικών προβλημάτων τα οποία ηγέρθησαν,
- (ε) την ικανότητα, την πείρα και την ειδικότητα του δικηγόρου,
- (στ) την οικονομική κατάσταση του πελάτη,
- (ζ) το ενδεχόμενο αποκλεισμού του δικηγόρου από τον να εμφανισθεί σε άλλες υποθέσεις, ή να αναλάβει άλλους πελάτες,
- (η) το κατά πόσο η χρησιμοποίηση των επαγγελματικών υπηρεσιών του είναι έκτακτη ή καθιερωμένη ή μόνιμη,
- (θ) το βαθμό συμμετοχής του δικηγόρου στη μελέτη, παρουσίαση, και ανάπτυξη της υπόθεσης.

(2) Όταν δεν υπάρχει ρητή συμφωνία, ο δικηγόρος οφείλει να πληροφορεί τον πελάτη του κατά προσέγγιση σχετικά με όλα όσα αυτός ζητεί ως αμοιβή και το ύψος της αμοιβής πρέπει να είναι δίκαιο, δικαιολογημένο, και εύλογο υπό τις περιστάσεις.

(3) Με επιφύλαξη της περίπτωσης αντίθετης συμφωνίας που νόμιμα συνάπτεται μεταξύ του δικηγόρου και του πελάτη του, ο τρόπος υπολογισμού των αμοιβών πρέπει να είναι σύμφωνος με τους εκάστοτε ισχύοντες Κανονισμούς του Παγκύπτωιου Δικηγορικού Συλλόγου.

Διατάξεις σε σχέση με τις αμοιβές και τα έξοδα.

27.—(1) Όταν ο δικηγόρος ζητεί την πληρωμή προκαταβολής έναντι των εξόδων και ή της αμοιβής του, η προκαταβολή αυτή δε θα πρέπει να υπερβαίνει τη λογική εκτίμηση των εξόδων και της αμοιβής του που είναι πιθανόν να απαιτηθούν για την υπόθεση.

(2) Αν δεν καταβλήθει η προκαταβολή που ζητήθηκε, ο δικηγόρος μπορεί να παραιτηθεί από το χειρισμό της υπόθεσης ή να αποσυρθεί με επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων της παραγράφου (5) του Κανονισμού 20 των παρόντων Κανονισμών.

Επιμερισμός της αμοιβής με άτομο που δεν είναι δικηγόρος.

28. Απαγορεύεται στο δικηγόρο να καταβάλλει από την αμοιβή του μέρος, σε πρόσωπο που δεν είναι δικηγόρος.

29.—(1) Ο δικηγόρος οφείλει πάντα να καταβάλλει εύλογη προσπάθεια για εξεύρεση λύσης στη διαφορά του πελάτη του ανάλογη με το κόστος της υπόθεσης και οφείλει την κατάλληλη στιγμή να του παρέχει τη συμβουλή του σχετικά με τη δυνατότητα αναζήτησης συμφωνίας ή επίκλησης εξωδικαστικών λύσεων ώστε να τερματισθεί η διαφορά.

Επίλυση ανάλογη με το κόστος και το ευεργέτημα της Νομικής Αρωγής.

(2) Όταν ο πελάτης μπορεί να επωφεληθεί από το ευεργέτημα της Νομικής Αρωγής, ο δικηγόρος υποχρεούται να τον πληροφορήσει σχετικά.

30. Σε οποιοδήποτε χρόνο ο δικηγόρος κατέχει χρηματικά ποσά για λογαριασμό πελάτη του ή τρίτων (τα οποία παρακάτω αναφέρονται ως "κεφάλαια πελατών") υποχρεούται να τηρεί τους παρακάτω κανόνες:

- (1) Τα κεφάλαια των πελατών θα τηρούνται πάντα σε λογαριασμό ανοιγμένο σε τράπεζα ή σε συνεργατικό ίδρυμα ή άλλο ίδρυμα που νόμιμα λειτουργεί. Όλα τα κεφάλαια πελατών που λαμβάνει ένας δικηγόρος πρέπει να κατατίθενται σ' ένα λογαριασμό με εξαίρεση την περίπτωση όπου ο πελάτης θα δώσει ρητή ή σιωπηρή εξουσιοδότηση για να γίνει διαφορετική χρήση τους.
- (2) Κάθε λογαριασμός που ανοίγεται στο όνομα του δικηγόρου και περιέχει κεφάλαια πελατών αναφέρει στον τίτλο του ότι τα χρηματικά ποσά που βρίσκονται κατατεθείμενα και κρατούνται για λογαριασμό των πελατών του δικηγόρου.
- (3) Οι λογαριασμοί του δικηγόρου στους οποίους κατατίθενται τα κεφάλαια πελατών θα έχουν συνεχώς υπόλοιπο τόσο όσο είναι το συνολικό τουλάχιστον ύψος των κεφαλαίων πελατών που κρατεί ο δικηγόρος.
- (4) Τα κεφάλαια πελατών πρέπει να είναι συνεχώς διαθέσιμα σε ξήτηση του πελάτη ή με προϋποθέσεις που αποδέχεται ο πελάτης. Εν πάσῃ περιπτώσει ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να εμβάσει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα κάθε ποσό κεφαλαίου που δικαιούνται ο πελάτης του.
- (5) Με εξαίρεση την περίπτωση αντίθετων κανόνων, ή απόφασης του δικαστηρίου ή ρητής ή σιωπηρής συμφωνίας του πελάτη για τον οποίο γίνεται η πληρωμή, απαγορεύονται όλες οι πληρωμές που γίνονται με κεφάλαια των πελατών για λογαριασμό του πελάτη σε τρίτο πρόσωπο περιλαμβανομένων—
  - (α) Των πληρωμών που γίνονται σε πελάτη ή για έναν πελάτη με χρήματα που ανήκουν σ' άλλο πελάτη
  - (β) Της ανάληψης χρημάτων για την αμοιβή του δικηγόρου, εξαιρουμένης της περίπτωσης πιστοποιημένων καταλόγου δικαστηριακής ή εξωδικαστηριακής αμοιβής ή δικαστικής απόφασης σε σχέση με τα έξοδά του.
- (6) Ο δικηγόρος τηρεί τα αντίγραφα της τράπεζας πλήρη και ακριβή για όλες τις πράξεις που γίνονται με τα κεφάλαια των πελατών διακρίνοντας ανάμεσα στα κεφάλαια των πελατών και τα άλλα ποσά που κρατά ο δικηγόρος και τα παραδίδει στον πελάτη που τα ξητά.
- (7) Παρέχεται εξουσία στο Πειθαρχικό Συμβούλιο των Δικηγόρων να εξαριθμώνει και να εξετάζει, τηρώντας πάντα το επαγγελματικό απόρρητο, τα έγγραφα τα σχετικά με τα κεφάλαια πελατών ώστε να βεβαιώνεται ότι οι κανόνες οι οποίοι καθορίζονται ανωτέρω τηρούνται πιστά καθώς και για να επιβάλλει κυρώσεις στην περίπτωση παράβασης των κανόνων αυτών.

(8) Ο δικηγόρος που κατέχει κεφάλαια πελατών στα πλαίσια επαγγελματικής δραστηριότητας που ασκείται σε άλλο Κράτος οφείλει να τηρεί τους κανόνες που αφορούν την κατάθεση και τα λογιστικά των κεφαλαίων πελατών οι οποίοι εφαρμόζονται από το δικηγορικό σύλλογο του εν λόγω Κράτους.

31.—(1) Όλα τα χρηματικά ποσά πελάτη ή άλλη ιδιοκτησία περιεχόμενη στην κατοχή του δικηγόρου προς όφελος ή διά λογαριασμό του πελάτη πρέπει να καταβάλλονται το συντομότερο δυνατό σε αυτόν.

(2) Σε σχέση με την πιο πάνω υποχρέωση ο δικηγόρος οφείλει να τηρεί πλήρη αρχεία έτοις ώστε να του επιτρέπεται να πληροφορήσει ταχέως τον πελάτη του για οποιοδήποτε ποσό σε πίστη του.

32. Ο δικηγόρος δύναται να είναι διαιρκώς και μέσα σε λογικά όρια ασφαλισμένος για την επαγγελματική του ειθύνη λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση των κινδύνων που αναλαμβάνει με την άσκηση της δραστηριότητάς του.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΕΣ

Καθήκον προς το Δικαστήριο.

33.—(1) Ο δικηγόρος που εμφανίζεται ενώπιον οποιουδήποτε Δικαστηρίου οφείλει να τηρεί τους κανόνες δεοντολογίας που έχουν εφαρμογή ενώπιον του Δικαστηρίου.

(2) Η συμπεριφορά του δικηγόρου οφείλει να διέπεται πάντοτε από τιμιότητα, ευθύτητα και πνεύμα δικαιοισύνης.

(3) Ο δικηγόρος οφείλει να τηρεί προς το Δικαστήριο στάση ευγενείας και σεβασμού και να επιμένει όπως παρόμοια στάση τηρείται και από μέρους του πελάτη του. Ο δικηγόρος έχει δικαιώμα σε ανάλογη στάση από μέρους του Δικαστηρίου.

(4) Ο δικηγόρος οφείλει να μην επιζητεί ποτέ να επηρεάσει κατ' ιδίαν, αμέσως ή εμμέσως, οποιοδήποτε Δικαστήριο υπέρ του ή υπέρ του πελάτη του.

(5) Σε κάθε περίπτωση ο δικηγόρος οφείλει να σέβεται την ύπαρξη αντιδικίας στις συζητήσεις των υποθέσεων. Δεν επιτρέπεται να έρθει σε επαφή με Δικαστή σχετικά με το αντικείμενο μιας υπόθεσης χωρίς να πληροφορήσει προηγουμένως το δικηγόρο του αντιδίκου. Δεν μπορεί να παραδώσει έγγραφα, σημειώματα ή άλλα στοιχεία στο Δικαστή χωρίς την προηγούμενη έγκριση του δικηγόρου του αντιδίκου.

(6) Πάντα τιμώντας και σεβόμενος το Δικαστήριο ο δικηγόρος θα πρέπει να υπερασπίζει ευσυνείδητα τον πελάτη του χωρίς φόβο και χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα δικά του συμφέροντα ή τις συνέπειες για τον ίδιο ή για κάθε άλλο τρίτο πρόσωπο.

(7) (α) Ο δικηγόρος οφείλει να μην παραθέτει οποτεδήποτε οποιαδήποτε εν γνώσει του ανακριβή ή παραπλανητική νομική αυθεντία σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία ή εν γνώσει του να παραπλανά το Δικαστήριο πάνω σε οποιοδήποτε θέμα.

(β) Σε καμία περίπτωση ο δικηγόρος δεν πρέπει εν γνώσει του να υποβάλει στο Δικαστή πληροφορία ψευδή ή που θα μπορούσε να τον παραπλανήσει.

(8) (α) Οι Δικαστές όλων των Δικαστηρίων δικαιούνται όπως τυχάνουν της υποστήριξης των δικηγόρων εναντίον άδικης επίκρισης ή παραπόνων.

(β) Σε περίπτωση, όμως, ύπαρξης οποιουδήποτε δίκαιου παραπόνου εναντίον δικαστικού λειτουργού, αποτελεί δικαιώμα και καθήκον του δικηγόρου

Χρηματικά ποσά ή ιδιοκτησία κατεχόμενα από δικηγόρου προς όφελος πελάτη.

Ασφάλεια επαγγελματικής ευθύνης.

να υποβάλει τούτο στην αρμόδια αρχή μέσω του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ή του Τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου.

(9) Ο δικηγόρος οφείλει να μη χρησιμοποιεί περιττά δικαστικά μέτρα ή διαβήματα ή επιβραδυντική τακτική η οποία μολονότι χρησιμοποιούμενη υπό το πρόσχημα αυστηρής συμμόρφωσης σε νομικούς κανόνες εν τούτοις αποσκοπεί μόνο στην παρεμπόδιση ή καθυστέρηση της απονομής της δικαιούσης.

(10) Ο δικηγόρος είναι ελεύθερος να αναλαμβάνει ή να αρνείται την ανάληψη υποθέσεων χωρίς παροχή οποιαδήποτε δικαιολογίας εξαιρουμένων υποθέσεων που του ανατίθενται από το Δικαστήριο οπότε η άρνηση του πρέπει να αιτιολογείται επαρκώς:

Νοείται ότι ο δικηγόρος οφείλει να μην αναλάβει ποτέ υπόθεση στην οποία δε θα είχε ηθική ελευθερία δράσης.

(11) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (10) του παρόντος Κανονισμού αποτελεί καθήκον του δικηγόρου να αναλάβει την υπεράσπιση κάθε προσώπου κατηγορουμένου δι' έγκλημα, ανεξαρτήτως της προσωπικής του γνώμης ως προς την ενοχή ή αιθωρότητα του κατηγορουμένου.

(12) Δικηγόρος ο οποίος αναλαμβάνει ποινική δίωξη σε οποιαδήποτε υπόθεση οφείλει πάντοτε να έχει υπόψη ότι το πρώτιστον καθήκον αυτού είναι να μεριμνήσει όπως απονεμηθεί δικαιοσύνη και όχι απλώς να επιτύχει καταδίκη.

(13) Ο δικηγόρος οφείλει να είναι ακριβής στις εμφανίσεις του ενώπιον του Δικαστηρίου.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ, ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

34. Ο Κανονισμός που εφαρμόζεται στις σχέσεις του δικηγόρου με το Δικαστή έχει επίσης εφαρμογή στις σχέσεις του με το διαιτητή, τον πραγματογνώμονα ή κάθε άλλο πρόσωπο που περιστασιακά καλείται να βοηθήσει το Δικαστή ή το διαιτητή.

Εφαρμογή
Κανονισμών
σε άτομα με
παρόμοια
λειτουργία.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

35.—(1) Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να τηρεί πνεύμα ευγένειας, συναδελφικότητας και αμοιβαίσυνης σεβασμού στις σχέσεις του με τους συναδέλφους του.

(2) Η συναδελφικότητα απαιτεί σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στους δικηγόρους για το συμφέρον του πελάτη και για ν' αποφεύγονται οι περιττές διαδικασίες καθώς και κάθε άλλη συμπεριφορά που μπορεί να δυσφημίσει το επάγγελμα. Ο δικηγόρος αναγνωρίζει ως συναδέλφοι κάθε δικηγόρο άλλου Κράτους και η συμπεριφορά του απέναντι του χαρακτηρίζεται από συναδελφικότητα και εντιμότητα.

(3) Ο δικηγόρος πρέπει να απέχει από κάθε ανοίκειο ή επιβλαβή σχόλιο εναντίον οποιουδήποτε συναδέλφου και από τον να αναφέρεται σε οποιεσδήποτε ιδιορρυθμίες προσωπικής, πολιτικής ή άλλης φύσης.

(4) Ο δικηγόρος οφείλει να μην προβαίνει σε διαιταγματεύσεις, άμεσα ή έμμεσα με πελάτη συναδέλφου του, εκτός εάν έχει την έγγραφη εξουσιοδότηση ή συγκατάθεση του εν λόγω συναδέλφου του.

(5) Ο δικηγόρος οφείλει να μην παρεμβαίνει σε υποθέσεις συναδέλφου του εκτός σε περιπτώσεις θρητής παραιτήσεως του τελευταίου. Όταν η παρέμβαση δικηγόρου δεν αποκαλύπτεται ειμήν αφού ανελήφθη η υπόθεση δέον να δοθεί

ειδοποίηση αμέσως μετά. Εν πάσῃ περιπτώσει, ο δικηγόρος έχει την υποχρέωση να βεβαιωθεί ότι η αμοιβή του συναδέλφου του εξοφλήθηκε και να αναλάβει την υπόθεση αφού εξοφληθεί η αμοιβή του συναδέλφου του.

(6) Διευθετήσεις και συμφωνίες μεταξύ δικηγόρων σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα το οποίο αφορά τη διεξαγωγή οποιασδήποτε διαδικασίας πρέπει να τηρούνται αυστηρά.

(7) Ο δικηγόρος οφείλει να μη θεωρεί πρόταση του πελάτη του για βοήθεια από επιπρόσθετο δικηγόρο ως ένδειξη ελεύθερως εμπιστοσύνης.

(8) Όταν δικηγόροι χειριζόμενοι από κοινού μια υπόθεση δε δύνανται να συμφωνήσουν εν σχέσει προς σημείο ουσιώδους ενδιαφέροντος για τον κοινό πελάτη τους οφείλουν να γνωστοποιήσουν προς αυτόν ειλικρινώς την αντιγνωμία τους για να αποφασίσει ο ίδιος τελικά. Η απόφασή του θα γίνει αποδεκτή εκτός εάν η φύση της διαφοράς καθιστά για το δικηγόρο του οποίου η γνώμη αποδρίφθηκε αδύνατη την περαιτέρω συνεργασία του. Σε τέτοια περίπτωση αποτελεί καθήκον του να ζητήσει από τον πελάτη του όπως απαλλαγεί της υποθέσεως.

Αλληλογραφία
μεταξύ
δικηγόρων.

36.—(1) Ο δικηγόρος που απευθύνει σε συνάδελφό του μια ανακοίνωση η οποία επιθυμεί να θεωρηθεί "εμπιστευτική" ή "με κάθε επιφύλαξη", θα πρέπει να εκφράσει σαφώς τη θέλησή του κατά την αποστολή της ανακοίνωσης αυτής.

(2) Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της ανακοίνωσης δε θα ήταν σε θέση να της δώσει χαρακτήρα "εμπιστευτικό" ή "με κάθε επιφύλαξη", θα πρέπει να την επιστρέψει στον αποστολέα της χωρίς ν' αποκαλύψει το περιεχόμενό της.

Αμοιβές
σύντασης.

37. Ο δικηγόρος δεν μπορεί ούτε να ζητήσει από άλλο δικηγόρο ή από οποιοδήποτε τρίτο, ούτε να δεχθεί αμοιβή, προμήθεια ή όποια άλλη αποξημίωση επειδή συνέστησε έναν πελάτη σε ένα δικηγόρο ή έστειλε έναν πελάτη σε ένα δικηγόρο. Ο δικηγόρος δεν μπορεί να καταβάλει αμοιβή, προμήθεια ή άλλη αποξημίωση σε κάποιο άτομο, ως αντάλλαγμα για τη σύνταση ενός πελάτη.

Επικοινωνία
με αντίδικο

38. Ο δικηγόρος δεν μπορεί να επικοινωνήσει ο ίδιος σχετικά με συγκεκριμένη υπόθεση με τον πελάτη του αντίδικου δικηγόρου που γνωρίζει ότι εκπροσωπείται από άλλο δικηγόρο εκτός εάν ο συνάδελφος αυτός δώσει τη συγκαταθέση του και τότε υποχρεούται να τον κρατά ενήμερο.

Αλλαγή
δικηγόρου.

39. Ενας δικηγόρος δεν μπορεί να διαδεχθεί άλλο δικηγόρο στην υπεράσπιση των συμφερόντων του πελάτη σε συγκεκριμένη υπόθεση παρά μόνο αν ειδοποίησε τον συνάδελφό του και βεβαιώθηκε ότι έχουν διευθετηθεί τα έξοδα και της αμοιβής που οφείλονται στον συνάδελφο αυτό, με επιφύλαξη όσων αναφέρονται στον Κανονισμό 40. Η υποχρέωση όμως αυτή δεν καθιστά υπεύθυνο το δικηγόρο για την πληρωμή της αμοιβής και των εξόδων που οφείλονται στον προκάτοχό του.

40. Αν πρέπει να ληφθούν επείγοντα μέτρα για το συμφέρον του πελάτη πριν μπορέσουν να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις που ορίζει ο πιο πάνω Κανονισμός 39 ο δικηγόρος μπορεί να λάβει τα μέτρα αυτά υπό τον όρο ότι θα πληροφορήσει αμέσως τον προκάτοχό του.

41. Οι περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμοί του 1966 διά του παρόντος καταργούνται.